

“Mühasibat uçtu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 27-ci böndini rəhbər tutaraq **qərara alırmış**:

“Mühasibat uçtu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, №8, maddə 605; 2008, №12, maddə 1049; 2010, №4, maddələr 265, 276; 2012, №6, maddələr 512, 529; 2013, №1, maddə 18; 2015, №7, maddə 819; 2016, №10, maddələr 1601, 1609, №11, maddə 1754; 2017, №3, maddə 333) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1.2-ci maddədən “bütçedənkarən dövlət fondları” və “həbələr tövsiye xarakteri daşıyan sənədlər” sözləri çıxarılın.

2. 2-ci maddə üzrə:

2.1. 2.1.1-ci və 2.1.3-2.1.7-ci maddələr aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“2.1.1. Uçut qaydaları - mühasibat uçtu subyektlərində mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñun sənədlərinin tərtib edilməsi, həbələr ayrı-ayrı maliyyə-təsərrüfat əməliyyatlarının mühasibat uçtuñundan eks etdirilməsi üzrə normativ hüquqi aktlardır.

2.1.3. Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları - bu sahədə ixtisaslaşmış beynəlxalq teşkilat tərəfindən qəbul olunan Mühəsibat Uçtuñun Beynəlxalq Standartları, Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları ve bu standartlar üzrə həmin beynəlxalq teşkilatın şəhərləridir.

2.1.4. İctimai Sektor üçün Mühəsibat Uçtuñun Beynəlxalq Standartları - bu sahədə ixtisaslaşmış beynəlxalq teşkilat tərəfindən qəbul olunan Mühəsibat Uçtuñun Beynəlxalq Standartları, Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları üçün Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları, Kiçik ve Orta Sahibkarlıq Subyektləri üçün Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları, İctimai Sektor üçün Mühəsibat Uçtuñun Beynəlxalq Standartları, Beynəlxalq Standartları və çox qaydaları esasında ölkəde maliyyə hesabatlarının tərtib olunmasını və mühasibat uçtuñun aparılması üzrə normativ hüquqi aktlardır.

2.1.5. Kiçik ve Orta Sahibkarlıq Subyektləri üçün Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları - bu sahədə ixtisaslaşmış beynəlxalq teşkilat tərəfindən qəbul olunan Mühəsibat Uçtuñun Beynəlxalq Standartları, Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları və bu standartlar üzrə həmin beynəlxalq teşkilatın şəhərləridir.

2.1.6. Mühəsibat uçtu - mühasibat uçtuñun subyektlərinin aktivləri, öhdəlikləri, kapital, gelir və xərcləri barədə məlumatların yığılması, qeydiyyat və ümumişləşdirilməsi, həbələr maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib edilməsi məqsədi ilə baş vermiş maliyyə-təsərrüfat əməliyyatları üzrə ilkin uçut sənədləri esasında məlumatların analitik və sintetik uçotunun aparılmasıdır.

2.1.7. Maliyyə hesabatları - mühasibat uçtuñun subyektlərinin maliyyə-təsərrüfat fealiyyəti, həbələr maliyyə vəziyyəti barədə sistemləşdirilmiş məlumatları özündə eks etdirən hesabatçılar”; 2.2. aşağıdakı məzmunda 2.1.10-2.1.23-cü maddələr eləve edilsin:

“2.1.10. Mühəsibat uçtuñun ilkin uçut sənədləri, mühasibat uçtuñun registrleri, maliyyə hesabatları, həbələr uçotunun formalasdırılması üçün tərtib edilən sənədlərdər.

2.1.11. Ilkin uçut sənədləri - maliyyə-təsərrüfat əməliyyatlarının aparılması üçün mühəsibat uçtuñun subyektlərinin rəhbəriniñ göstərişini təsdiq edən və ya bu əməliyyatların baş verməsində hüquq veren, həbələr mühasibat uçtuñun aparılması esas veren və ya elektron dacışçıclarla olan təsdiqəci sənədlərdər.

2.1.12. Mühəsibat uçtuñun registrleri - ilkin uçut sənədlərinin məlumatların mühəsibat uçtuñundan, maliyyə, vergi və digər hesabatçılarla eftidilərmiş məqsədi ilə həmin məlumatların xronolojik ardıcılıqla sistemləşdirilməsi və yığılmış üçün nəzərdə tutulan sənədlərdər.

2.1.13. Analitik uçot - aktivlərin, öhdəliklərin, kapitalın, gelir və xərclərin hər biri üzrə açılan analitik uçot registrlerindən təsdiq edilmiş sənədlərdər.

2.1.14. Analitik uçot registrləri - aktivlərin, öhdəliklərin, kapitalın, gelir və xərclərin təsdiq edilmiş sənədlərdər, mühasibat uçtuñun işçilərinin və qruplaşdırılmışdır.

2.1.15. Sintetik uçot - baş vermiş maliyyə-təsərrüfat əməliyyatları üzrə məlumatların ilkin uçut sənədləri və analitik uçot registrləri esasında sistemləşdirilmiş şekilde toplanması, mühasibat uçtuñun registrlerində eks etdirilməsi və ümumişləşdirilməsi.

2.1.16. Mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektləri - müvafiq icra hakimiyyəti orqanının təsdiq edilmiş mikro, kiçik, orta və iri sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsümeyeş məyarlarına esasen hesabat dövrünün son tarixinə mikro, kiçik, orta və iri sahibkar hesab olunan sahibkarlıq subyektlərdər.

2.1.17. Baş mühəsib vezifəsinə təyin edilən, həbələr bu vezifəni icra edən şəxs (bundan sonra - baş mühəsib) - mühasibat uçtuñuñ subyektlərdə mühasibat uçtuñun aparılması, o cümlədə maliyyə, vergi və digər hesabatların hazırlanması və təqdim ediləsiñə sahəsində göstərlənən xidmətdər.

2.1.18. Peşəkar mühəsib - müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaradıldığı qurumun təşkil etdiyi imtahanandan müvəffəqiyətli keçdiyini və “Peşəkar mühəsib” səviyyəsinə uyğunluğunu təsdiq edən sənəddər.

2.1.19. Peşəkar mühəsib - müvafiq icra hakimiyyəti orqanının Beynəlxalq Standartlarına, İctimai Sektor üçün Mühəsibat Uçtuñun Beynəlxalq Standartlarına və Kiçik və Orta Sahibkarlıq Subyektləri üçün Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun tərtib edilmiş, həbələr Azərbaycan Respublikasının qanunlarına esasen vergi və digər hesabatların hazırlanması və təqdim ediləsiñə barəciniñ təsdiq edən peşəkarlıq səviyyəsidir.

2.1.20. Peşəkar mühəsib sertifikatı - şəxsin müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaradıldığı qurumun təşkil etdiyi imtahanandan müvəffəqiyətli keçdiyini və “Peşəkar mühəsib” səviyyəsinə uyğunluğunu təsdiq edən sənəddər.

2.1.21. Peşəkar mühəsib - müvafiq icra hakimiyyəti orqanının Beynəlxalq Standartlarına, İctimai Sektor üçün Mühəsibat Uçtuñun Beynəlxalq Standartlarına və Kiçik və Orta Sahibkarlıq Subyektləri üçün Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına uyğun tərtib edilmiş, həbələr Azərbaycan Respublikasının qanunlarına esasen vergi və digər hesabatların hazırlanması və təqdim ediləsiñə barəciniñ təsdiq edən peşəkarlıq səviyyəsidir.

2.1.22. Peşəkar mühəsib - şəxsin müvafiq icra hakimiyyəti orqanının yaradıldığı qurumun təşkil etdiyi imtahanandan müvəffəqiyətli keçdiyini və “Peşəkar mühəsib” səviyyəsinə uyğunluğunu təsdiq edən sənəddər.

2.1.23. Uçot siyaseti - maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təqdim ediləsiñə zamanı mühasibat uçtuñun subyektləri tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3. 3-cü maddənin metni aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“3.1. Bütün mühasibat uçtuñun subyektlərində mühasibat uçtuñun qanunla müəyyən edilmiş müvafiq mühasibat uçtuñun standartlarına və uçot qaydalarına uyğun aparılması məcburidır.

3.2. Mühasibat uçtuñun subyektlərinin rəhbər tərəfindən müvafiq struktur bölmə yaradılmalıdır və ya müvafiq icra hakimiyyəti orqanının təsdiq edilmiş mikro və kiçik sahibkarlıq subyektlərinin rəhbərleri və fərdi sahibkarlıq şəxslərin özü müvafiq icra hakimiyyəti orqanının təsdiq edilmiş mikro və kiçik sahibkarlıq subyektlərindən uçotun aparılması qaydalarına uyğun olaraq mühasibat uçtuñunuñ aparmaq hüququna malikdirlər.

3.3. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.4. Payalarının (sehmlərinin) nəzarət zəriñ dövləte məxsus olan hüquq şəxslərinin, qeymiyyəti kəgizləri fond birjasında dövriyədə olan hüquq şəxslərin istisna olmaqla, digər ictimai ehemiyəti orqanlarının, iri sahibkarlıq subyektləri üçün, bütçə teşkilatlarının və illik maliyyə hesabatlarını və ya birleşdirilmiş (konsolidə edilmiş) maliyyə hesabatlarınıñ rəhbərələri və peşəkar mühəsibləriñ baş mühəsibləriñ olmalıdır.

3.5. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.6. Payalarının (sehmlərinin) nəzarət zəriñ dövləte məxsus olan hüquq şəxslərin, qeymiyyəti kəgizləri fond birjasında dövriyədə olan hüquq şəxslərin istisna olmaqla, digər ictimai ehemiyəti orqanlarının, iri sahibkarlıq subyektləri üçün, bütçə teşkilatlarının və illik maliyyə hesabatlarını və ya birleşdirilmiş (konsolidə edilmiş) maliyyə hesabatlarınıñ rəhbərələri və peşəkar mühəsibləriñ baş mühəsibləriñ olmalıdır.

3.7. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.8. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.9. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.10. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.11. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.12. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.13. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.14. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.15. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.16. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.17. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.18. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.19. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesabatların tərtib ediləsiñə, uçotun formalasdırılmasına və mühasibat uçtuñun standartlarında tərəfindən tətbiq edilən konkrət prinsipər, esaslar, şərtlər və ya naşnamələrdir.

3.20. Mühasibat uçtuñun subyektlərindən baş mühasibat uçtuñun aparılması, mühasibat uçtuñuna esasen maliyyə, vergi və digər hesab